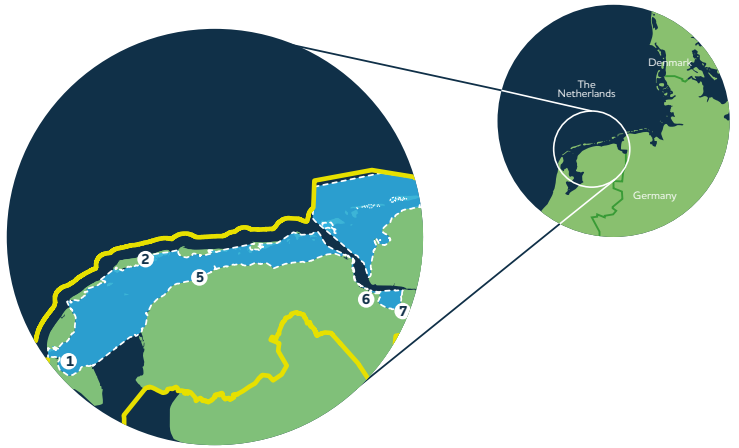

Oplev Verdensarv Vadehavet i Holland

Hvad enten du besøger de endeløse vidder af sandstrande ved Kop van Noord-Holland, forundres over synet af Frisland eller udforsker kysten ved Groningen Wadden, som er karakteriseret af åbent landskab, fred og plads, så er du aldrig langt væk fra spektakulær natur.

Dag 1 Kop van Noord-Holland

Rejs blot 45 minutter fra Amsterdam for at nå Verdensarv Vadehavet.

Udforsk den mindst kendte og alligevel mest tilgængelige 'Vadehavso': Wieringen. På trods af det faktum, at Wieringen nu er forankret til Noord-Holland og Frisland, så er den tidligere ø velkendt for sin geologi, arkæologi, natur og kultur. Vær også på udkig efter knortegåsen, som findes her i store tal i løbet af vinteren.

Diget nær Den Helder eller omkring Den Oevers sluser er et godt udsigtspunkt til at undersøge havnen for marsvin. Hvalfamiliens mindste medlem kan herfra ofte ses med det blotte øje.

Fra enden af diget kan du også se mange fugle, mest bemærkelsesværdigt en koloni af skestork. Tag bare ud til Den Oevers havn, og book en af de guidede bådture.

Dag 2-4 Øer

Besøg de hollandske Vadehavsoer for at være et med ebbe og flod, sand og vand. Der er fem af den slags juveler i det nordlige Holland, og de er alle et besøg værd. Schiermonnikoog, Ameland, Terschelling, Vlieland og Texel er meget forskellige fra hinanden i mange henseender, men de har alle fine strande og Vadehavet ud for deres kyster er fuldt af vidundere.

Schiermonnikoog er hovedsageligt en nationalpark. Oplev, hvordan en ø dannes, når naturen er overladt til sin gang. Hver gang du besøger klitterne, vil de have ændret sig.

Ameland opleves bedste på cykel. Rejs fra vest til øst langs Vadehavets dige-naturreservat 'Het Oerd', hvor der findes mange rådyr og sjældne planter.

Naturreservatet Boschplaat og Dark Sky Park i den vestlige del af Terschelling oversvømmes til tider fuldstændigt af Nordsøen, så der opstår et unikt landskab.

Vlieland er den mindste beboede Vadehavso i Holland. Det er den eneste ø, hvor der ligger klitter op til Vadehavet uden en kog imellem. Fra Vlieland-færgen er der mulighed for at se store antal af spættede sæler, der hviler eller svømmer rundt.

Texel er den største af de hollandske Vadehavsoer og er særligt kendt som fugleø. Texels natur har imidlertid meget mere at tilbyde end bare fugle. Omtrent en tredjedel af Texels overflade er naturreservat, men der kan også findes mange usædvanlige planter og dyr uden for reservaterne.

Dag 5 Frisland

Der er adskillige måder at udforske det hollandske Vadehavs forunderlige verden: til fods med en kikkert i hånden, på to hjul eller fra vandet.

Du kan deltage i et fascinerende foredrag om regionen eller besøge en af de mange udstillinger, der kigger 'bag om kameraet' på denne naturlige verdensarv. Vandringer på mudderbankerne er et must, hvis du vil opleve Vadehavet, du kan endda booke en guidet overgang til en af øerne.

Deltag i en af de guidede naturture for at opleve den enorme variation af dyr og planter, og oplev elementernes majestætiske kræfter! De udoes hver eneste dag på året og nogle gange endda om natten.

Hele landskabet i det nordlige Frisland blev formet af en tvekamp mod havet. Der findes vidnesbyrd for kampen overalt. Tag et kig på de gamle gider ved 'Biltdijken', eller besøg Hollands højeste beboelseshøj i Hegebeintum.

Dag 6 Lauwersmeer-regionen og Groningen

Lauwersmeer-regionen er placeret, hvor vandløbene Lauwers, Hunze og Ee engang flød ind i Lauwerszee.

Tidevandsstrømmen fra Vadehavet mødte stort set ingen hindringer. Af hensyn til beskyttelse mod havet blev Lauwerszee lukket i 1968. Der udviklede sig et smukt naturreservat, og i dag er det en nationalpark, hvor du kan lade dig forundre af de våde græsområder og den enorme rigdom af fugle.

Ved Noordpolderzijl kan du besøge en af de få tidevandshavne i Vadehavet, det perfekte sted at opleve tidevandet.

Besøg Punt van Reide i det mest nordøstlige af Groningen. Et vigtigt hvilested for spættede sæler er beliggende på det åbne hav, hvor op mod 300 dyr kan observeres ad gangen. Sælerne kan takket være et lavt skjulested blive kigget på uden at blive forstyrret.

Dag 7 Tag en tur over grænsen

ET Vadehav, EN verdensarv.

Forsæt rejsen i Verdensarv Vadehavet med et besøg til Tyskland, hvor du med egne øjne kan se, at Verdensarv Vadehavet er et fælles økosystem, som ikke kender nogen grænser.

Udforsk Dollardbugten, hvor fuglekiggerhytten – 'Kiekkaaste' – findes ved Nieuwe Statenzijl på grænsen til Tyskland. Nieuwe Statenzijl er et meget interessant sted, hvor cyklister og folk på vandring kan krydse grænsen for at se den tyske del af Dollard. I løbet af sommeren er der mulighed for at tage den lille færge, særligt for cyklister fra Delfzijl til Ditzum og Emden i Tyskland.